

Het magazine van CDS - Lente 2021

DIALOOG.

Ontdek de verschillende
opinies van onze leden.

IN DIALOOG MET

BENJAMIN DALLE

“Fake news zal altijd bestaan en dus is het erg belangrijk om mensen weerbaar te maken in het herkennen van valse berichten en ze de digital skills aan te leren om naar juiste informatie op zoek te gaan. Daarom investeren we nu extra in het kenniscentrum ‘Mediawijs’.”

Met revisies door
Tetraductio

Hoofdredacteur
Quinten Jacobs

Vormgeving
Jessica Van de Moortel

Verantwoordelijk uitgever
Jonah Penninck

**Non nobis
solum nati
sumus.**

Voorwoord.

Beste lezer,

Voila, de nieuwe Dialoog ligt weer voor u neus. Bedankt om te lezen, trouwens. Jessica, ik en alle schrijvers hebben weer hun best gedaan om een excellent stukje personalistische topkwaliteit af te leveren. Ja, ik ben de hoofdredacteur en dus zou ik nooit iets anders beweren, maar desalniettemin kan ik met het hand op het hart zeggen dat ik fier ben op wat alle mensen op de volgende pagina's hebben neergeschreven. In wat volgt, neem ik u mee naar wat wellicht uw leukste nieuwe coronahobby zal worden: Dialoog volledig uitlezen!

Zoals u zal zien, wordt deze editie opgefleurd door een Groot Interview met Benjamin Dalle, Vlaams minister van Jeugd, Brussel en Media van CD&V. Ik had met hem een boeiend gesprek over zijn christendemocratisch engagement, over staatshervorming en de strijd tegen fake news. Dat is niet het enige dat u over dat laatste thema zal vinden, want we hebben niemand minder dan Pieter van Rooij als gastauteur een stuk laten schrijven over de concrete aanpak ervan. Pieter is student Rechten aan de KU Leuven, maar vooral een high potential, zoals hippe, goedbetaalde talentscouts dat noemen. Met andere woorden, een verstandige kerel die het goed kan uitleggen. U vindt zijn stuk op pagina 16.

Verder wordt Dialoog gekruid door een blik opiniestukken van onze leden. Als hoofdredacteur

vind ik het belangrijk dat we als CDS een platform bieden aan scherpe geesten om hun genialiteit te kunnen botvieren op papier. Ik kniel dan ook nederig bij de opiniestukken van Felix Coens, Vincent-Jan Stulens, Brecht Plessers en Chelsea Nshuti. Aanraders!

Daarnaast liggen er ook wat pertinente analyses voor u klaar in dit magazine. Nationaal voorzitter Jonah Penninck fileert voor u de relatie tussen CD&V, de Oostenrijkse ÖVP en het Duitse CSU en Ruben Verkest leert u iets bij over Jezus Christus. Ook een recensie van de nieuwe documentaire van David Attenborough van de hand van Eveline Schelkens ontbreekt niet. Ik verwijs u graag door naar pagina 43.

Tot slot krijgt u nog een update over de activiteiten van CDS Leuven, Gent en Antwerpen én vindt u nog een interview met Tanguy Sarens en David Monjaerts over hun plannen met S.O.S. Kerk. Wie nog een streepje filosofie wil meepikken, kan terecht bij een boeiend stuk over het stoïcisme.

U ziet het, het wordt weer een plezier om in dit magazine te beginnen lezen. Ik zou zeggen, begin eraan en laat weten wat u ervan vond. En ja, u mag kritiek leveren. Ik beloof dat we u niet zullen cancelen.

Geniet nog van de laatste dagen in lockdown!

Quinten Jacobs
Hoofdredacteur

Inhoud.

6 Dialoog
Benjamin Dalle

11 In andere tijden
Over koetjes en kalfjes

**12 CSU en ÖVP als
gidspartijen
voor de Vlaamse
Christendemocraten**

**16 Gastauteur:
Pieter Van Rooij**
Fake News aanpakken

20 Filosofie
Het stoïcisme: een
levensfilosofie voor het
woelige hedendaagse
bestaan?

22 Dialoog
S.O.S. Kerk

26 Megafoon

**30 Verkiezingen
Vlaamse Jeugdraad**

**32 Een gemengd kies-
stelsel, het vaccin
voor een sputteren-
de democratie**

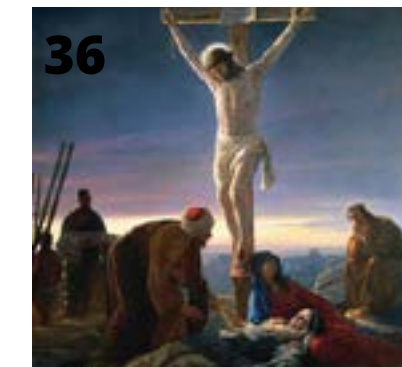
**35 Een ode aan Koen
Geens**

**36 Het ware gelaat van
Jezus**

**40 Diversiteit is geen
charity, het is reality**

**42 David Attenborough,
A life on our planet,
een review**

**46 Een 'efficiënte
overheid, wat wordt
daar eigenlijk mee
bedoeld?**

Benjamin Dalle

Dialog.

Hoofdredacteur Quinten Jacobs ging op bezoek bij Vlaams minister van jeugd en media, Benjamin Dalle. Hij vroeg de minister wat hem precies drijft in de politiek en waarom hij kiest voor de christendemocratie.

Dag meneer Dalle, eerst en vooral: waarom koos u voor CD&V? Waarom gelooft u in de christendemocratie?

In de eerste plaats was er van thuis uit al veel verwevenheid met de christendemocratie en met maatschappelijk engagement. De christendemocratie ziet de mens als een gemeenschapswezen en focust daarom op alles dat tussen de staat en het individu staat. Van daaruit wil onze partij dan de maatschappij opbouwen. De kracht van Vlaanderen zit in dat engagement, in onze verenigingen en vrijwilligers. Als minister van Jeugd zie ik meer dan 100.000 vrijwilligers, animatoren en leiders die zorgen voor onze jongeren. Dat soort engagement houdt de samenleving recht en dat wil de christendemocratie dan ook ondersteunen. Daarom nemen we al onze beslissingen met respect voor dat engagement, versterken we wie vooruit wil en laten we tegelijkertijd niemand achter. Omdat elke persoon telt.

De concrete aanleiding van mijn engagement voor CD&V is de vraag van Yves Leterme die eind 2007 vroeg of ik zijn kabinet wilde versterken om een staatshervorming voor te bereiden. Ik ben toen op die vraag ingegaan en sindsdien is de trein niet meer gestopt.

U had voor een academische carrière kunnen gaan. Waarom de politiek?

Ik ben een doener. In de politiek kan je bezig zijn met concrete dossiers en zo echt een verschil maken met bepaalde realisaties. Academisch werk is meer ideeënwerk op lange termijn, wat de directe impact iets kleiner maakt. Toch vind ik dat academisch werk nog altijd heel interessant. Ik ben overigens nog altijd wetenschap-

“

Als minister van Jeugd zie ik meer dan 100.000 vrijwilligers, animatoren en leiders die zorgen voor onze jongeren. Dat soort engagement houdt de samenleving recht en dat wil de christendemocratie dan ook ondersteunen.

Benjamin Dalle

pelijk medewerker aan het Instituut voor constitutioneel recht van de KU Leuven. Ik geef ook regelmatig eens een gastles rond staatsrecht of rond mediarecht sinds kort.

Was u als student ook al politiek geëngageerd?

Nee, niet bij een politieke studentenvereniging. Ik ben wel eens naar een activiteit van CDS Gent geweest. Dat was toen een interessant vraaggesprek met Carl Decaluwé, de huidige gouverneur van West-Vlaanderen. In mijn studententijd was mijn engagement anders georiënteerd. Ik was bijvoorbeeld vrijwilliger bij Oxfam Wereldwinkel.

U specialiseerde in publiek recht en bouwde een grote expertise uit in het communautaire thema. Vanwaar die passie?

Toen ik begin jaren 2000 Rechten studeerde, waren de studenten die publiek recht interessant vonden de uitzondering. Ook in de advocatuur was dat voor en stuk zo. Mij heeft publiek recht altijd geboeid door de link met de res publica, met de maatschappij. Die interesse ging verder dan staatsrecht hoor. Ik heb ook administratief recht, milieurecht en mensenrechten bestudeerd in Parijs en New York.

U speelde een grote rol in de zesde staatshervorming. Waarom zouden de deelstaten meer bevoegdheden moeten krijgen?

In de eerste plaats is een staatshervorming uiteraard een middel om goed te besturen, geen

doel op zich. Het is duidelijk dat onze huidige structuur dus nog wat mankementen heeft. Ik merk zelfs ook in mijn beleid dat de staatsstructuur mij niet bepaald helpt om een goed beleid te voeren.

Onze christendemocratische visie vertrekt vanuit de personalistische gedachte van subsidiariteit. Wat je gemeentelijk kan organiseren, doe je daar. Er wordt van onderuit opgebouwd. Beleid vindt best plaats zo dicht mogelijk bij de mensen en er mogen enkel bevoegdheden opgeschaald worden indien dat manifest efficiënter is en een beter beleid oplevert. Dat neemt niet weg dat we als christendemocraat positief naar Europa staan omdat bepaalde uitdagingen te groot zijn voor het nationale niveau, zoals klimaat en migratie.

Dat neemt niet weg dat we in België met fundamenteel verschillende contexten zitten. De arbeidsmarkt ziet er in Vlaanderen bijvoorbeeld helemaal anders uit dan in Wallonië of Brussel. Ook zijn er historisch gegroeide beleidspreferenties die verschillen, zoals bijvoorbeeld in de gezondheidszorg. Ten slotte zijn er ook dossiers die vastzitten op federaal niveau en kunnen geblokkeerd worden door ze te regionaliseren. Ik denk daarbij aan de gezinsbijslag die eindelijk een grote hervorming heeft gekend omdat ze bij de zesde staatshervorming is geregionaliseerd. Dat is decennialang niet gelukt op federaal niveau.

Daarnaast zijn we ook geen nationalist die zeggen dat de federale overheid geen enkele betekenis meer heeft. Zaken als buitenlandse zaken, defensie en inkomensvervangende uitkeringen van de sociale zekerheid (zoals werkloosheid, pensioenen, invaliditeit en ziekte) mogen van mij federaal blijven. Als je al die zaken bij elkaar neemt, zijn wij de enige partij die vanuit een mens- en maatschappijbeeld kijkt naar de staatshervorming.

Uitvoerig antwoord. Heeft u een institutionele structuur voor ogen waar België (minstens voor een bepaalde tijd) zou moeten landen?

Ik denk dat er tout court geen definitief staatsmodel bestaat voor de eeuwigheid. Dat is een constant evoluerend proces.

Ook Jean-Luc Dehaene was die mening toegedaan. Wat vindt u van de kritiek dat zijn institutionele loodgieterij precies een van de problemen is van onze huidige staatsstructuur?

Het klopt Dehaene compromissen maakte met praktische oplossingen. Ik leerde van hem dat symbolisch moeilijke dossiers kunnen worden opgelost met ingewikkelde regelingen, bijvoorbeeld de pacificatie van Voeren en Kommen-Waasten in 1988 en heel het Brussel-Halle-Vilvoorde verhaal in 2011. Je kan zeggen wat je wil, maar door die loodgieterij zijn die zaken in het publieke debat geen issue meer nu.

Anderzijds denk ik ook wel dat we nu een andere methode nodig hebben voor de volgende staats-hervorming. We moeten ons afvragen wat we in dit land nog samen willen doen in plaats van ons af te vragen wat we nog meer kunnen splitsen. De logica moet nu vertrekken vanuit de deelstaten.

We moeten ons afvragen wat we in dit land nog samen willen doen in plaats van ons af te vragen wat we nog meer kunnen splitsen.

Benjamin Dalle

Betekent dat de activering van artikel 35 van de Grondwet?

Ja. Dat dwingt ons om positief te definiëren wat we nog samen willen doen. Die activering is een technische juridische aangelegenheid, maar onlangs is er een boek uitgebracht van Stefan Sottiaux en Karel Reybrouck dat de huidige federale bevoegdheden exhaustief opsomt. Dat kan een aanzet geven. Hoe complex de oefening ook zou zijn, de filosofie erachter is een noodzakelijke nieuwe benadering voor een zevende staatshervorming. Dehaene zag die activering van artikel 35 GW wel enkel als werkbaar indien dat gepaard ging met de invoering van een hiërarchie der normen in ons federalisme, waardoor federale wetten boven deelstatelijke normen staan. Deelt u die mening?

Nee, het is een van de grootste verworvenheden in ons Belgisch federalisme dat decreten kracht van wet hebben. Zo'n hiërarchie der normen vind ik dus geen goed idee, het staat haaks op de dynamiek van ons federalisme en het principe van subsidiariteit. Wel moeten sommige deelstatelijke bevoegdheden beter gecoördineerd worden zodat ze beter afgestemd geraken op elkaar. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan het klimaatbeleid.

In een recent opiniestuk kantte u zich fel tegen het voorstel van Paul Magnette voor een Belgisch vierstatenmodel. Waarom? Is het niet hypocriet om de Vlaamse autonomie na te streven op basis van een eigen identiteit, maar tegelijkertijd de Brusselse te ontkennen?

Nee, in geen geval. Ten eerste bestaat onze identiteit uit verschillende lagen. Het personalisme geeft aan dat elke persoon uniek en verbonden is. Uniek betekent ook je een eigen identiteit ontwikkelt in een gemeenschap. Ikzelf voel mij Molenbekenaar, Brusselaar, Vlaming, West-Vlaming en voor een stuk Belg, Europeaan en wereldburger. Ook voor de Brusselaars geldt dat.

Tweede punt is dat de aanwezigheid van twee gemeenschappen op politiek vlak betekent niet

dat er twee groepen Brusselaars zijn, de Frans-talige en de Vlaamse. Taalonderzoek toont aan dat meerderheid van de gezinnen niet eentellig Frans of Nederlands is. Dat betekent dat zij thuis meerdere talen spreken. Net zo min als er twee gemeenschappen zijn in Brussel, is er ook niet één Brusselse gemeenschap.

Dus de Vlaamse en de Franse gemeenschap moeten haar bevoegdheden blijven uitoefenen in Brussel?

Ja, omdat dat op dit moment de hoogste kwaliteit voor de Brusselaars oplevert. We hebben in Brussel hele sterke Vlaamse instellingen. De Vlaamse scholen zijn de beste taalmachines, dat werkt emanciperend voor zoveel kinderen. Daarnaast heb je ook instellingen als de KVS, de AB, de zorgvoorzieningen, de talloze sportverenigingen, enzovoort. De kwaliteit van die instellingen is een belangrijk argument. Daarnaast is de samenhang tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel ook erg belangrijk. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen en we hebben er alle belang bij om die banden zoveel mogelijk aan te halen. Zij die de gemeenschappen willen afschaffen en de Vlaamse banden met Brussel willen doorknippen, zijn trouwens de beste objectieve bondgenoot van de separatisten. Als je die banden door knipt, maak je separatisme namelijk veel gemakkelijker.

Ten derde sluit ik mij aan de Digital Services Act van de Europese Commissie, die een belangrijke impact zal hebben over op de manier waarop sociale mediaplatformen als Twitter en Facebook functioneren. Europa is het beste niveau om die platformen te responsabiliseren want fake news is bij uitstek een transnationaal probleem.

Benjamin Dalle

U bent minister van Media in de Vlaamse regering. Gaat de rol van de overheid in het bestrijden van fake news verder dan mensen bewust maken van de gevaren ervan en investeren in mediawijsheid in het onderwijs?

Voor mij situeert de rol van de overheid zich op vier vlakken. Mediawijsheid is daarvan het sluitstuk. Fake news zal altijd bestaan en dus is het erg belangrijk om mensen weerbaar te maken in het herkennen van valse berichten en ze de digital skills aan te leren om naar juiste informatie op zoek te gaan. Daarom investeren we nu extra in het kenniscentrum 'Mediawijs'.

Daarnaast hebben ook influencers een grote impact op jongeren en hun informatievergarig en dus stellen we samen met hen een 'Code of conduct' op. Ten derde sluit ik mij aan de Digital Services Act van de Europese Commissie, die een belangrijke impact zal hebben over op de manier waarop sociale mediaplatformen als Twitter en Facebook functioneren. Europa is het beste niveau om die platformen te responsabiliseren want fake news is bij uitstek een transnationaal probleem. Ten slotte wil ik ook de kwaliteit van onze traditionele media ondersteunen in de strijd tegen fake news, door bijvoorbeeld technologie te faciliteren die fake news kan detecteren en ontmaskeren.

Ook de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT situeert zich binnen uw beleidsdomein media. In die beheersovereenkomst zijn ambitieuze streefdoelen in verband met diversiteit en representatie van minderheden tegen 2025 opgenomen. Zal de VRT die cijfers halen?

Dat is een terechte zorg. De streefcijfers in de beheersovereenkomst gaan zowel over het personeel achter de schermen als het personeel voor het scherm. Die twee zaken zijn even belangrijk. De doelstellingen zijn inderdaad ambitieus en het is de bedoeling dat de VRT die haalt. De VRT heeft al grote stappen gezet om de dienst meer divers te maken, maar het werk is nog niet af. De verplichtingen die de VRT nu draagt door de beheersovereenkomst schakelen nog een versnelling hoger. Ik reken erop dat de VRT daar werk van maakt.

In andere tijden.

Over koetjes en kalfjes

Jessica Van de Moortel

We nemen opnieuw een duik in het archief van de christendemocratische studenten. De afgelopen maanden zijn we druk in de weer geweest om stukken van onze geschiedenis bijeen te puzzelen. Zoals jullie ondertussen wel weten, staan er nog veel grote plannen op de agenda. Voorlopig zullen jullie het moeten doen met dit artikel over hoe Nationaal de Heilige Koe van CDS werd.

We bevinden ons in het jaar 1982. Net zoals vandaag was CDS actief in drie van de grote studentensteden: Antwerpen, Gent en Leuven. De kernen hielden onderling contact, maar de nood aan een overkoepelend orgaan werd groot. Nationaal werd geboren. Eindelijk was daar de Heilige Koe van CDS.

Deze Koe moest de algemene standpunten van CDS vormen. Bovendien moest ze elk jaar een congres organiseren. Gelukkig stond deze Heilige Koe er niet alleen voor. Per kern zou ze zeven kalfjes toegestuurd krijgen die haar konden bijstaan. In het academiejaar 1982-1983 was ze dolgelukkig met de komst van een actief CDS West-Vlaanderen. Ze mocht in dat jaar

maar liefst 28 kalfjes in haar midden verwelkomen.

Enkele jaren gingen voorbij. De kalfjes begonnen te loeien: 'Is het wel zo eerlijk dat elke kern exact evenveel kalfjes mag afleveren? Sommige kernen hebben meer leden dan andere! Zouden de aantallen niet proportioneel moeten zijn?' De kalfjes dachten na over deze vragen en besloten dat ze op het volgende congres zouden beslissen wat het verdict werd! Zouden de kernen kalfjes mogen aanleveren op basis van hun ledenaantal? Het antwoord op deze vraag kunnen we je nog niet geven. Eén ding is zeker, door de jaren heen is er een heleboel veranderd. De nood aan zeven kalfjes verdween, elke kern zou slechts één persoon naar Nationaal sturen.

Waarom zouden we nu plots CDS Nationaal vergelijken met een Heilige Koe? Lijken onze leden misschien op kalfjes? Is onze voorzitter een herder? Neen! We doken in de geschiedenis en vonden een interessante tekst die de vergelijking maakte. Je kan hem hieronder lezen!

Over koetjes en kalfjes ... C.D.S.-NATIONAAL

En wat met onze Heilige Koe in C.D.S. : C.D.S.-Nationaal ? Het typische kenmerk van dit beestje is dat we het niet mogen, kunnen en willen slachten. Dit Heilige zoogdier blijkt echter ook ons eeuwig stokpaardje te zijn. Om haar even bij de horens te vatten, even de aap uit de mouw laten komen ...

In een vlaag van vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid (sommigen noemen het zinsbijstering) besloten C.D.S.-Antwerpen, C.D.S.-Gent en C.D.S.-Leuven te "unioneren" in een Nationaal, overkoepelend orgaan.

Elke ploeg koos en leverde 7 kalfjes aan de koe en deze kudde zou geleid worden door een persoon met herderlijke karaktertrekken (de voorzitter) . De C.D.S.-stal hokte elke maand samen om de te begrazen weiden te bepalen en zich voor te bereiden op de Nationale C.V.P.-Jo kribbe (lees Raad) . Jaarlijks planden zij ook een Nationaal Congres met nog onontgonnen terreinen als thema. Hier plaatsden ook de volgelingen hun poot om een nieuwe leider te kiezen. Ziedaar hoe de hoeven in elkaar werden geslagen om een goede samenwerking te realiseren.

Op een nevelige dag stelden enkele filosofische kalfjes voorop dat de 7-7-7 delegatie de verschillende ploegen teveel op gelijke voet stelde. Elke afdeling mocht gelijkwaardig beschouwd worden doch niet gelijk. Diepe marktonderzoeken wezen immers uit dat de ene ploeg meer leden telde dan de andere. Zo wilde men dan ook de proportionaliteit invoeren.

Natuurlijk ging dat niet zomaar. Eerst volgde een democratische bezinning van alle leden te Antwerpen. Daar werden de verschillende voorstellen in de voederbak gestopt en gewikt en gewogen. Wat zou nu 't beste wezen ? Wat zou goed verteerbaar zijn voor iedereen ? Wie bleef er wat op de maag liggen ?

Zo zijn deze tweehoevige herkauwende zoogdieren nog steeds aan het loeien... op die tijd zou een koe kunnen kalven. Hopelijk moeten ze de put niet dempen als het kalf verdronken is, maar... men weet nooit hoe een koe een haas vangt ! Daarom kijken we vol belangstelling uit naar het Nationaal C.D.S. Congres (wanneer ??) waar alles uiteindelijk zal beslist worden met goedkeuring van alle leden.

Karin Peeters

Uit: Trimesterieel tijdschrift van de christendemocratische studentenploeg R.U.GENT, derde jaargang - nummer 2 - mei 1980

CSU en ÖVP als gidspartijen voor de Vlaamse christendemocraten.

Jonah
Penninck
Nationaal.

Studenten hebben doorgaans de luxe om wat breder over de zaken na te denken. Kortetermijndenken is niet aan de jonge generatie besteed. We mogen niet naïef zijn en denken dat alles wat nu bestaat ook over 30 jaar zal bestaan. Een instelling in stand houden om de instelling zelf is begrijpelijk, maar het mag niet verhinderen dat men - zonder complexen - vooruitdenkt. Zo is dat ook het geval voor politieke partijen. Wat is de kans dat dezelfde partijen over 30 jaar nog bestaan? Er moet meer focus zijn op het ontwikkelen van een dieperliggende ideologie dan op het managen van een instituut. Politici moeten in de eerste plaats bezig zijn met het ontwikkelen van een maatschappijmodel voor de toekomst. In traditionele partijen is dat brede debat vaak moeilijk. Echter, partijen die daarin slagen, doen het vaak ontzettend goed. Moe-dige en leidende politici worden beloond. Wat betekent dat voor de toekomst van de Vlaamse christendemocraten?

De hervorkaveling van het partijpolitieke landschap is een thema dat het daglicht meestal niet goed verdraagt, maar vandaag wordt het steeds meer naar voren geschoven door onze toonaangevende politici. Conner Rousseau (sp.a) wil een brede beweging bouwen rond zijn persoon. Of het uiteindelijk 'Vooruit' mag gaan heten, is nagelbijtend afwachten. Of krijgen we de partij 'Conner'? Ik vermoed dat het ego van

Rousseau dat zeker kan verdragen. Ook minister Somers (Open VLD) heeft zo zijn dromen. Kijk maar naar het blauw-groene project in Mechelen. En uiteraard kon ook N-VA-voorzitter Bart De Wever niet achterblijven met zijn droom voor een Vlaamse CSU die moet zorgen voor een Beieren aan de Noordzee. Joachim Coens (CD&V) reageerde op De Wever door te zeggen dat die CSU in Vlaanderen al bestaat en dat het de CD&V is. Desalniettemin sprak Coens tijdens de CD&V-voorzittersverkiezingen ook regelmatig over het bundelen van de positieve krachten rond een gezamenlijk project. Ik kan daar serieus wat begrip voor opbrengen.

Politici moeten in de eerste plaats bezig zijn met het ontwikkelen van een maatschappijmodel voor de toekomst.

Jonah Penninck

Dat men er vandaag zo mee bezig is, zegt veel. Vele politici zitten verveeld met het huidige politieke landschap. De traditionele partijen zijn herleid tot 'elfjes', de burger ziet nog nauwelijks het onderscheid tussen de verschillende partijen en vooral de extreme partijen groeien alsmaar aan. De grote vraag is wel of het onze politici echt menens is. Wil men het partijlandschap echt hervorkavelen? Dat valt ernstig te betwijfelen. Bart De Wever bijvoorbeeld lijkt vooral een strategie op te zetten om de rechtervleugels van CD&V en Open VLD voor eens en altijd leeg te eten. De N-VA-leden gaven De Wever bij de verkiezing van de twee ondervoorzitters een groot cadeau. Twee centrumfiguren zowaar! Valerie Van Peel kan worden ingezet om CD&V-kiezers binnen te halen. Haar vader was jarenlang een van de christendemocratische sterkhouders in Kalmthout. Bovendien lijkt ze steeds meer issue ownership te verwerven over de voor CD&V zo belangrijke ethische thema's. Lorin Parys is dan weer een liberaal en voormalig lid van Open Vld, die de laatste donkerblauwe Open Vld-, kiezers en -leden moet verleiden. Hoewel de banden tussen N-VA en CD&V op dit moment zeer goed lijken, is het toch vooral de bedoeling van De Wever om met N-VA zelf de CSU van Vlaan-

deren te worden, ten koste van CD&V. Dat zou jammer zijn.

Dit brengt ons bij de vraag waar de partij CD&V in de toekomst naartoe moet. Over enkele maanden vinden de ideologische congressen plaats van de jongeren- en moederpartij. Dé grote volkspartij waar heel Vlaanderen op stemde is CD&V helaas niet meer. Welk toekomstig model heeft men als partij voor ogen? De goede voorbeelden liggen voor het grijpen. Binnen de partij weet men zeer goed waar deze zitten, maar men heeft te weinig geprobeerd om de succesformules ook bij ons toe te passen. CD&V is een partij die van oudsher sterk verbonden is met het Europese niveau en meer bepaald met andere partijen binnen de Europese Volkspartij (EVP). Binnen de EVP zijn er christendemocratische volkspartijen die het nog steeds zeer goed doen. Er zijn er twee die er enorm uitspringen en dat zijn de ÖVP in Oostenrijk en de CSU in Beieren. De eerste schommelt in de peilingen rond de 40%, de laatste haalt vlot 47% en mag

Zowel de leider van ÖVP (Kurz) als van de CSU (Söder) doen op een volkse manier aan politiek. Dat betekent dat zij een bepaalde no-nonsense-stijl bezitten, die sterk aanslaat bij veel kiezers.

Jonah Penninck

misschien hopen op een absolute meerderheid. Het moeten dé gidspartijen worden van de Vlaamse christendemocraten.

De succesformule van deze partijen toepassen op CD&V wordt evenwel geen sinecure. Er zijn heel veel overeenkomsten, maar ook wel verschillen. Het zal niet enkel mogen gaan over het aannemen van een mooie turquoise kleur. Al is het wel zo dat men van die partijen op PR-vlak ontzettend veel kan leren. Qua thema's zal CD&V moeten genezen van enkele allergieën die ze de voorbije jaren heeft opgelopen. Eén van die thema's is 'identiteit'. Christendemocraten beschouwen de mens als een gemeenschapswezen. CD&V heeft de mond vol van woorden zoals 'verbinding', maar zonder concretisering daarvan in symbolen en waarden blijven dat holle woorden, waarmee de burger zich niet kan identificeren. Men ziet binnen de partij te weinig het positieve van een duidelijk omlijnde nationale en vooral regionale identiteit en de bevorderende impact daarvan op de gemeenschapsvorming, solidariteit en verantwoordelijkheidszin binnen onze samenleving. Met gezond patriotisme is niets mis. Nochtans werd dit thema wel degelijk uitgebreid behandeld in het CVP-Kerstprogramma van 1945. Het is dus niet altijd een allergie geweest. ÖVP en CSU zetten sterk in op identiteit, cultuur en traditie. Het is iets wat electoraal aanslaat en erg nodig is binnen een context van globalisering en kosmopolitisme, waarvan een noemenswaardig deel van de samenleving compleet vervreemd is geraakt.

Het zijn ook partijen die trots zijn op hun christelijke traditie en deze ook openlijk durven te verdedigen. Binnen CD&V echter beginnen vaak heel wat mensen met de ogen te rollen wanneer het C-woord wordt uitgesproken. Nog niet iedereen lijdt aan deze allergie, maar een noemenswaardig deel van de partij duidelijk wel. Oud-minister Miet Smet is zo iemand. Verder zet vooral CSU zeer sterk in op de groene thema's en dit vanuit een bewarende, conservatieve gedachte. CD&V is wat dat betreft op de goede weg, maar men moet deze thema's zonder taboes durven behandelen. Zo is kernenergie niet slecht, maar net een groot deel van de oplossing. Daaruit voortvloeiend heeft het ook vooral met stijl te maken. Zowel de leider van ÖVP (Kurz) als van de CSU (Söder) doen op een volkse manier aan politiek. Dat betekent dat zij een bepaalde no-nonsense-stijl bezitten, die sterk aanslaat bij veel kiezers. Er zijn in de geschiedenis vele voorbeelden van te vinden. Mensen zouden vandaag hun stem zeker geven aan de reïncarnatie van Jean-Luc Dehaene. Men mag niet bang zijn om tegenstanders te bruuskeren. Dat is onderdeel van het politieke spel. Mensen stemmen niet op een allemansvriend. CD&V heeft maar in de archieven te kijken. Strijd tussen partijen is van alle tijden en de CVP was daarin vroeger uitmuntend. Je moet zorgen dat de kiezer jouw partij van een andere kan onderscheiden.

Dit zijn allemaal zaken die ook een rode draad vormen doorheen het Kerstprogramma van CDS. Het is, wat mij betreft, een succesformule die de Vlaamse christendemocratie moet toepassen. Kan dit echter in een Vlaamse context? Binnen ÖVP en CSU zitten ook politici die vandaag bij N-VA, Groen of zelfs bij Open Vld zitten. Het kan een manier zijn voor de CD&V om terug actief te peuzelen aan die partijen i.p.v. opgepeuzeld te worden. Al is dat niet per se ideaal. Er moet worden nagedacht over hoe we het model van ÖVP en CSU in Vlaanderen op poten kunnen zetten. Bij voorkeur doet CD&V dit alleen. Maar als daarvoor over de partijgrenzen heen moet worden gekeken en moet worden samengewerkt met individuen, bewegingen of zelfs andere partijen, dan moet daarover worden nagedacht. Vlaanderen en België zullen er wel bij varen.

Fake News aanpakken

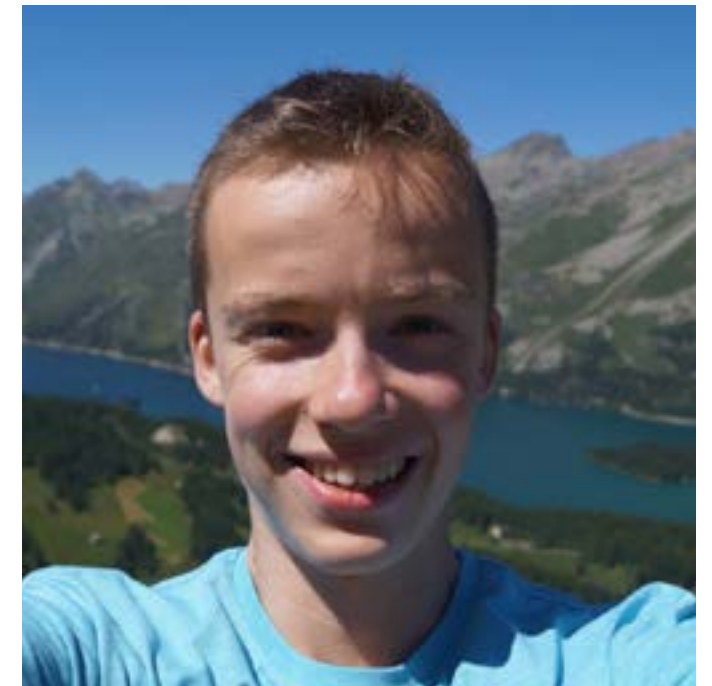
**Gastauteur:
Pieter Van Rooij.**

Het democratische debat staat onder druk door verschillende beleids crisissen en het vertrouwen in democratie daalt. Daar komt een nieuwe crisis bovenop: een informatiecrisis. Desinformatie ligt als een bom onder actuele debatten. Alert voor de buitenlandse destabiliseringscampagnes, bewapenen enkele (democratische) (buur)landen zich met een repressieve wetgeving. Een dergelijke ontmijningstechniek staat nochtans op gespannen voet met de vrijheid van meningsuiting. Schieten ze met een kanon op een mug, of heiligt het doel de middelen?

Er hangt spanning in de lucht. Onze samenleving polariseert. Door de opeenvolging van grote beleids crisissen staat het democratische debat onder druk en die druk neemt almaar toe. In dit onstuimige klimaat suddert bovendien een nieuwe crisis: een informatiecrisis. Fake news is meer dan ooit aanwezig en ondermijnt de actuele debatten. Of het nu gaat over de migratieproblematiek, de Europese Unie of Covid-19: de voorbeelden stapelen zich op. De zenuwachtigheid is voelbaar. Diepe polarisatie en desinformatie kunnen leiden tot een dalend geloof in de goede werking van de democratie en de rechtsstaat, zoals de situatie omtrent de verkiezingen in de Verenigde Staten ons vandaag leert. Hoewel er in België en Europa reeds mogelijkheden bestaan om strafbare content van het internet te halen, ontstaat er in enkele (democratische) (buur)landen een beweging die pleit voor een specifieke repressieve wetgeving als bewapening tegen “desinformatie”. Maar wat zijn de gevolgen voor de vrijheid van meningsuiting? Is het interessant voor België om deze trend te volgen? Op zoek naar inspiratie voor een mogelijk antwoord op deze vragen, kijken we in deze blogpost naar de situatie in Frankrijk en Duitsland.

Frankrijk, gidsland?

Op de avond van 3 januari 2018 lanceert de Franse president Emmanuel Macron tijdens zijn nieuwjaarspersconferentie zijn voornemen om wetgevende actie te ondernemen tegen “fake news”. Het voorgaande jaar werd zijn verkiezingscampagne geconfronteerd met enkele schandalen die onwaar bleken te zijn,

Er hangt spanning in de lucht. Onze samenleving polariseert. Door de opeenvolging van grote beleids crisissen staat het democratische debat onder druk en die druk neemt almaar toe.

Pieter Van Rooij

gelanceerd door media onder controle van het Kremlin. Met de toenemende invloed van desinformatie in westerse democratieën in het achterhoofd voegde de Franse wetgever op 22 december van datzelfde jaar de daad bij het woord: “La loi relative à la lutte contre la manipulation de l’information” was geboren.

Het gevaar van deze wet schuilt in een aantal repressieve elementen. Ten eerste geeft de wet verregaande bevoegdheden aan de Franse Hoge Raad voor audiovisuele media (Conseil supérieur de l’audiovisuel). Zo wordt het mogelijk om de werking van media tijdelijk te blokkeren, die door buitenlandse overheden op het Franse grondgebied gecontroleerd worden, indien ze een bedreiging vormen voor een reeks in de wet opgesomde belangen (artikelen 5 t.e.m. 10 Wet 22/12/2018). Ten tweede kan het Openbaar Ministerie of een belanghebbende (politieke) partij een gerechtelijke procedure starten bij de rechtbank “Tribunal de Grande Instance de Paris” om op te treden tegen desinformatie die

op een “bewuste”, “artificiële” of “automatische” manier verspreid wordt (artikel 1, °2, tweede lid Wet 22/12/2018). Met desinformatie bedoelt de wet “elke bewering of aantijging van een inaccuraat of misleidend feit”. De rechter kan bepaalde personen viseren en alle mogelijke proportionele en noodzakelijke maatregelen nemen om de verspreiding van desinformatie te doen ophouden. Er moet een uitspraak volgen binnen de 48 uur na indiening van het verzoekschrift. Beroep moet na indiening eveneens binnen de 48 uur behandeld zijn.

Het fundamentele probleem van desinformatie wordt allerm minst aangepakt. Het kwaad is al lang geschied vóór de start van de gerechtelijke procedure.

Pieter Van Rooij

Hoewel de meeste maatregelen van de wet enkel mogelijk zijn tijdens een beperkte periode in de aanloop naar verkiezingen, houdt de aanpak toch enkele risico's in. De betekenis die de wet aan “desinformatie” geeft, is vaag en subjectief en laat bijgevolg te veel ruimte open voor interpretatie door de rechter. Waar ligt de grens tussen feit en mening? Wie bewaakt en bepaalt die grens? Herhaaldelijke toepassing van de wet zou kunnen leiden tot een gebrek aan rechtszekerheid, uiteenlopende standaarden en onaanvaardbare risico's voor de vrijheid van meningsuiting. Bovendien is de termijn waarin een zaak moet worden afgehandeld heel erg kort. Dat verhoogt de druk op de rechterlijke instantie. Het is niet ondenkbaar dat een correcte beoordeling van de feiten daaronder zal lijden.

Het fundamentele probleem van desinformatie wordt allerm minst aangepakt. Het kwaad is al lang geschied vóór de start van de gerechtelijke procedure. Het is dan ook de vraag welke “proportionele” en “noodzakelijke” maatregelen de verspreiding van een leugen nog kunnen tegenhouden, wanneer de roddel via de digitale snelweg al lang het dorp uit is. Is de wet wel pertinent? Als ze dat niet is, is ze dan nog wel noodzakelijk? Dringt er zich geen andere aan-

pak op? Het is niet zeker of de wet de rechtvaardigingstoets voor de beperking van rechten uit het EVRM zou doorstaan. De Franse Senaat heeft zich tijdens het wetgevend proces overigens met gelijkaardige kritiek overtuigend uitgesproken tegen de wet. In het kader van de Franse “navette parlementaire” heeft de “Assemblée nationale” uiteindelijk het laatste woord (artikel 45 Franse Grondwet). Een procedure voor de Franse Conseil Constitutionnel,

Desinformatie is een reële bedreiging voor de betrouwbare informatiestroom waarop een gezonde democratie noodzakelijk steunt.

Pieter Van Rooij

opgestart door senatoren van de oppositiepartijen “Les Républicains” en “L'union centriste”, kon de wet echter finaal niet tegenhouden.

Duitsland, bron van inspiratie?

De Duitse aanpak, die van een heel andere filosofie getuigt, brengt evenmin zoden aan de dijk. De Duitse wet genaamd “Netzwerkdurchsetzungsgesetz” verplicht de sociale media zelf in te staan om illegale berichten en content op hun platform te verwijderen, met hoge boetes als stok achter de deur. Hier duikt het probleem van proxycensuur op, waarvoor de commissaris voor de Rechten van de Mens van de Raad van Europa reeds heeft gewaarschuwd:

“Rule of law obligations, including those flowing from article 10, may not be circumvented through ad hoc arrangements with private actors who control the internet and the wider digital environment”

De discussie over welke rol private bedrijven moeten spelen bij het censureren van bepaalde meningsuitingen op het internet, is heel actueel. Tweets van President Trump over onbewezen beschuldigingen van massale fraude in het stemproces, of een leugenachtige bewering van overwinning, worden op Twitter al snel vergezeld van een waarschuwingsbanner.

Sociale media zijn in korte tijd uitgegroeid tot het centrum van de debatcultuur in de democratie. Ze zijn het kloppende hart geworden van kiescampagnes wereldwijd. Mark Zuckerberg ligt zwaar onder vuur voor de rol van Facebook in de verspreiding van desinformatie. Maar helemaal ongelijk heeft hij naar mijn mening niet, wanneer hij waarschuwt dat het niet aan Facebook alleen is om te bepalen in welke gevallen censuur gerechtvaardigd is. Anonieme bedien-

den aan de hand van vage concepten zoals “desinformatie” de taak geven om aan censuur te doen, houdt heel wat risico's in.

Kiezen tussen Scylla en Charybdis

Men kan de indruk krijgen dat we in een onhoudbare situatie zitten. Ergens te midden van Scylla en Charybdis. De keuze tussen niets doen of onze buurlanden volgen, lijkt verschrikkelijk oneerlijk. Wat kan België of Europa leren uit deze fouten? Wat we tot nu toe aan desinformatie hebben gezien, is nog maar het prille begin. De evolutie richting een digitale democratie is nog maar pas ingezet. Desinformatie zal ons blijven achtervolgen. Steeds vaker, steeds meer, steeds beter. De technologie achter “deepfake” video's, video's van samengestelde beelden gemaakt op basis van artificiële intelligentie, is sinds kort in staat om geloofwaardige beelden te genereren van een vervalste realiteit. Het is een kwestie van tijd vooraleer deze techniek via de digitale snelweg echte problemen zal veroorzaken. Desinformatie is een reële bedreiging voor de betrouwbare informatiestroom waarop een gezonde democratie noodzakelijk steunt.

Technologische innovaties en ontwikkelingen dagen oude juridische concepten dus op nieuwe en fundamentele manieren uit. Het probleem onderschatten of negeren is een grote vergissing. Actie is noodzakelijk. Maar de oplossing mag niet het probleem worden. Je redt geen democratie met een aanval op de vrije meningsuiting. Het is een illusie te geloven dat je beschermt waar je voor staat, als je uit angst om het onderspit te delven net datgene verloochent waar je voor vecht. Het zal scherpe en creatieve juristen, informatica- en computeringenieurs, sociologen en goede wetenschappers van allerlei achtergronden vergen om samen onze democratie voor te bereiden op haar digitale toekomst.

Filosofie.

Het stoïcisme: een levensfilosofie voor het woelige hedendaagse bestaan?

Jonah Penninck

Je strandt op een plaats duizenden kilometers weg van huis zonder geld of bezittingen. Een dergelijke toestand zou veel mensen doen wanhopen en hun vreselijke lot doen vervloeken. Maar voor Zeno van Citium werd het de basis voor zijn levenswerk en nalatenschap. De eens zo rijke koopman verloor alles toen hij in de buurt van Athene schipbreuk leed rond 300 v. Chr. De man had niets meer omhanden en liep een boekenwinkel binnen, raakte geïntegreerd door de lectuur van Socrates en begon te studeren bij de beste filosofen van Athene.

Toen Zeno zijn eigen studenten begon op te leiden, stichtte hij een eigen nieuwe filosofie die bekendstaat als Stoa of stoïcisme, wier opvattingen over deugd, tolerantie en zelfbeheersing generaties van denkers en leiders hebben geïnspireerd. De naam stoïcisme komt van de Stoa Poikile, de versierde zuilengalerij waar Zeno en zijn discipelen voor discussie bijeenkwamen.

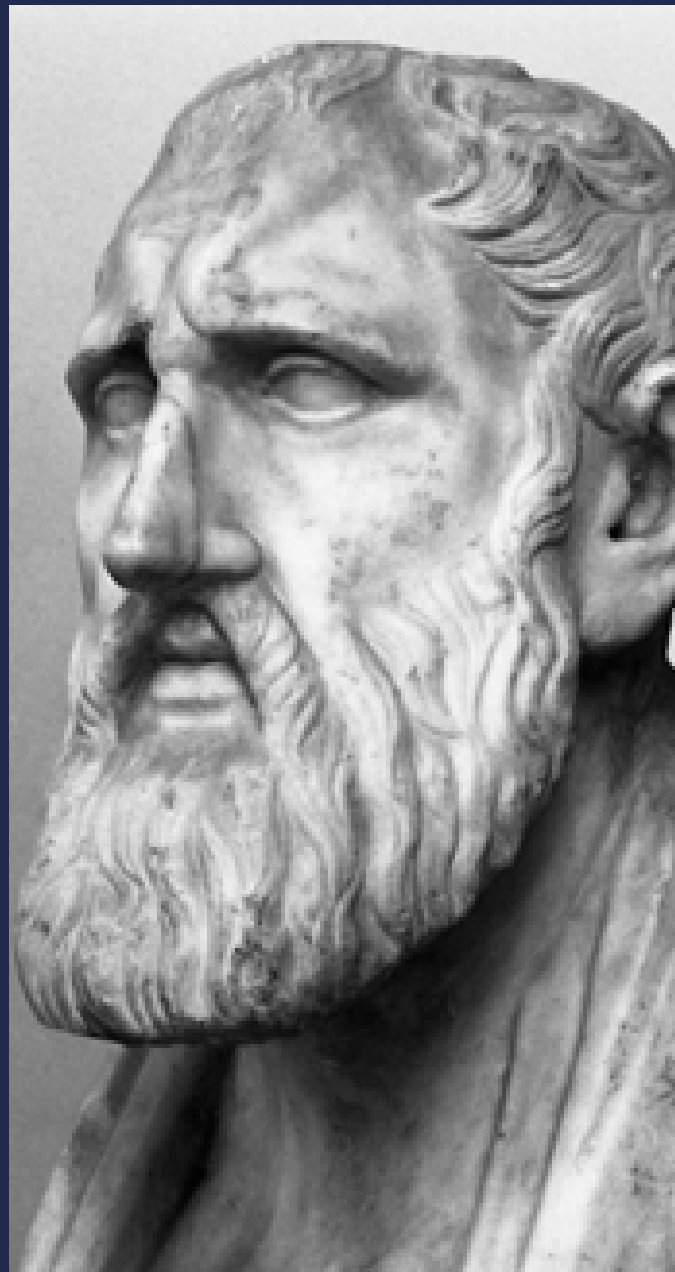
Tegenwoordig gebruiken we het woord 'stoïcijns' voor iemand die er onder enorme druk in slaagt kalm te blijven en emotionele uitersten vermijdt. Hoewel dit een van de belangrijke elementen is van stoïcisme, was de oorspronkelijke filosofie veel meer dan een houding. De stoïcijnen vonden dat alles rondom ons heen werkt volgens een web van oorzaak en gevolg, wat resulteert in een rationele structuur van het universum, wat zij logos noemden.

We hebben niet altijd controle over de gebeurtenissen om ons heen, maar wel over hoe we zelf de dingen aanpakken. In plaats van zich een ideale maatschappij voor te stellen, probeert de stoïcijn om te gaan met de wereld zoals hij is, door zelfontplooiing na te streven op basis van de vier kardinale deugden: praktische wijsheid, de kunst om complexe situaties logisch, geïnformeerd en kalm aan te pakken; gematigheid: beoefening van matigheid en zelfbeheersing in alle aspecten van het leven; rechtvaardigheid:

Er is slechts één weg naar geluk en dat is op te houden met je zorgen maken over dingen waar je geen invloed op hebt.

Epictetus

Zeno Van Citium, de grondlegger van de Stoa.

elkaar op een eerlijke manier behandelen, zelfs wanneer een persoon fout heeft gehandeld; en moed: niet alleen in buitengewone omstandigheden, maar ook dagelijkse uitdagingen aangaan met duidelijkheid en integriteit.

Seneca, één van de beroemdste Romeinse filosofen schreef: 'Soms is leven op zich al een daad van moed.' Terwijl je duidelijk kan merken dat het stoïcisme focust op persoonlijke vervolmaking, is het in geen geval een egocentrische levensfilosofie. In de tijd dat de Romeinse wetten slaven nog als eigendom beschouwden, ijverde Seneca al voor een menswaardige behandeling en benadrukte hij dat we allemaal het fundamentele mens-zijn met elkaar delen. Evenmin zet stoïcisme aan tot passiviteit. Het gaat om het idee dat alleen mensen die zelf deugd en zelfbeheersing hebben verworven positieve verandering kunnen teweegbrengen bij anderen.

Aan de afgunst kun je ontkomen als je de kunst verstaat in stilte blij te zijn.

Seneca

Eén van de meest beroemde stoïcijns schrijvers was ook één van de grootste Romeinse keizers uit de geschiedenis: Marcus Aurelius. Tijdens zijn heerschappij, die twee decennia bestreek, gaf het stoïcisme Marcus Aurelius de vastberadenheid om het rijk door twee grote oorlogen te leiden, terwijl hij in die tijd zelf veel van zijn eigen kinderen verloor. Eeuwen later zouden de dagboeken van Marcus Aurelius advies en troost verschaffen aan Nelson Mandela tijdens zijn 27 jaar gevangenschap in zijn strijd

Alles wat we horen, is een mening, geen feit. Alles wat we zien, is een perspectief, niet de waarheid

Marcus Aurelius

voor raciale gelijkheid in Zuid-Afrika. Na zijn vrijlating en uiteindelijke overwinning benadrukte Mandela vrede en verzoening. Hij geloofde dat de onrechtvaardigheid uit het verleden niet kon worden ongedaan gemaakt, maar dat zijn volk ze in het heden het hoofd kon bieden en een betere, meer rechtvaardige toekomst moest trachten op te bouwen. Een mooie levenswijsheid voor onze tijd, niet? Steek je tijd niet te veel in het veranderen van het verleden, maar zet al je engagement in voor het bouwen van een betere toekomst.

Het stoïcisme heeft in de loop van de geschiedenis heel wat invloed gehad, zelfs tot op de dag van vandaag. Zo bewonderde de beroemde christelijke theoloog Thomas Van Aquino de bijzondere nadruk van de Stoa op de deugd en nam hij de verschillende deugden over. Eén van de meest bijzondere stoïcijns filosofen was Epictetus, die schreef dat lijden niet voortkomt uit de gebeurtenissen in ons leven, maar uit hoe wij ze beoordelen. Dit komt ook sterk naar boven in de moderne psychologie en de Amerikaanse Self-help movement. Zo richt rationeel emotioneel gedragstherapie zich op het veranderen van de zelfondermijnende houdingen die mensen aannemen t.o.v. hun levensomstandigheden. Er is ook Viktor Frankl's logotherapie. Door zijn eigen ervaringen in een concentratiekamp is logotherapie geïnspireerd op het stoïcijns principe dat we onze wilskracht kunnen benutten om ons leven betekenis te geven, zelfs in de meest sombere omstandigheden.

S.O.S. Kerk

Tanguy Sarens & David Monjaerts

Dialog.

Voorzitter Jonah Penninck ging in gesprek met Tanguy Sarens en David Monjaerts over hun initiatief: S.O.S. Kerk.

Wat is de concrete aanleiding geweest om jullie burgerinitiatief S.O.S Kerk op te starten?

T: Ik zal misschien eerst zeggen dat David met de social media echt het merendeel van het werk tot nu toe op zich heeft genomen, maar het eigenlijke idee om dit project op poten te zetten, kwam van mij. De concrete aanleiding daartoe was een rusthuis waarin ik mensen bezocht en waar er ook een kapel was.

Net als David ben ik sterk actief in het Antwerpse christelijke middenveld en meer bepaald bij Sant'Egidio, een christelijke lekenvereniging. Enkele jaren geleden ben ik met een aantal jongeren bejaarden beginnen te bezoeken in het rusthuis Sint-Anna in Berchem. Op een gegeven moment wees een bejaarde mij op een kapel die in het rusthuis is ingebouwd. Na enkele bezoeken hebben ikzelf en andere mensen van Sant'Egidio een afspraak gemaakt met de directeur van het woonzorgcentrum. Vanaf dan mochten wij daar tweewekelijks met onze vrijwilligers van Sant'Egidio een gebedsdienst houden voor de bewoners, maar ook voor de buurt. Dat ging twee jaar lang zeer goed, maar mijn opvolgers werden er begin januari vorig jaar uitgezet. De directeur had op dat moment beslist dat de kapel niet meer mocht worden gebruikt, omdat de kapel een nieuwe functie kreeg als socio-culturele ruimte. Die was blijkbaar al ontwijd en werd vanaf dan volledig onttrokken aan de eredienst. In de plaats mochten onze vrijwilligers een heel kleine ruimte in het gebouw gebruiken voor de gebedsdiensten. Bovendien was het zo dat het kruis en het altaar tijdens de concerten en andere evenementen werden afgedekt. Dat heeft bij mij een heel naar gevoel achtergelaten, zeker omdat we zonder overleg en ook zonder dat de bisschop ervan op de hoogte werd gesteld, werden weggestuurd

We zijn tot de constatacie gekomen dat er bij een heel divers publiek in Vlaanderen heel veel draagvlak is voor het beschermen van ons religieus erfgoed.

David Monjaerts

uit de kapel. Begin maart en april ben ik dan wat onderzoek gaan doen en vanaf de zomer zijn we dan begonnen met het plannen van heel dit project.

En David, wat was bij jou de aanleiding om je schouders onder dit project te zetten?

D: Bij mij waren het vooral de talrijke voorbeelden die de laatste jaren in de media zijn geweest, zoals bv. de Sint-Annakerk in Gent die zou worden omgebouwd tot een supermarkt. Toen ik nog in Zwijndrecht woonde, was er ook een hele discussie rond een kerk die moest worden herbestemd. Tot het punt zelfs dat ze er een zwembad van wilden maken. De druppel is er bij mij pas echt gekomen door de Hagia Sophia in Turkije. Hierdoor zijn Tanguy en ik in gesprek geraakt met elkaar en zijn we op zoek gegaan naar hoe wij ons steentje kunnen bijdragen aan het beschermen van ons erfgoed. En zo zijn we gekomen tot deze burgerbeweging. Ondanks dat het gaat om een zeer informele beweging hebben we toch kunnen merken dat onze lanceringsvideo heel wat mensen heeft beroerd. We zijn tot de constatacie gekomen dat er bij een heel divers publiek in Vlaanderen heel veel draagvlak is voor het beschermen van ons religieus erfgoed.

En wie zit daar nog mee in?

D: Momenteel zijn het vooral gelovigen van verschillende denominaties zoals protestanten, orthodoxen en katholieken die betrokken zijn bij dit project, maar we hopen in de toekomst dit te kunnen uitbreiden naar niet-gelovigen. Echter, voorlopig zijn enkel Tanguy en ikzelf achter de schermen bezig met dit project.

Hoe breed is jullie focus dan concreet? Is het de bedoeling jullie vooral te richten op kerken, of moeten we het breder bekijken en gaat het dus om alles wat met christelijk erfgoed te maken heeft?

T: We hebben concreet vier actiepunten. Ten eerste het in stand houden en het valoriseren van het religieuze erfgoed, vnl. kerken en kapellen. Ten tweede willen we dat indien een kerk ongebruikt is, dat er eerst moet worden gekeken naar andere christelijke gemeenschappen voor ingebruikname. Ten derde rekenen we op een respectvolle herbestemming en zodus moet de hogere overheid een algemeen kader uitwerken dat willekeur tegengaat. Ten vierde vinden wij dat de lokale omgeving bij een herbestemming dient te worden betrokken.

Ik zou graag even terugkomen op jullie derde punt. Het is evident dat vele kerken vandaag een herbestemming krijgen. Hoe ver vinden jullie dat een bestemming mag gaan?

D: Ik denk dat dat vooral past in ons eerste actiepunt, waarmee we zoveel mogelijk kerken in ere willen houden. Heel veel kerken hebben vandaag al een hybride functie, waarbij naast

erediensten ook concerten worden gegeven of lezingen worden gehouden. Dus we willen in de eerste plaats de kerk behouden, maar als dat niet mogelijk is, lijkt een kerk met een hybride functie ons een goede oplossing.

T: Ik moet wel zeggen dat het bij veel kerken, tot onze grote spijt, niet mogelijk is om zelfs naar een kerk in hybride vorm te gaan, omdat de hele parochieploeg reeds is uitgestorven. Als dat dus niet mogelijk is, pleiten wij dus voor een respectvolle herbestemming waarbinnen ten minste de sereniteit bewaard blijft.

Kerken zijn vandaag voornamelijk in publieke handen en werden vaak opgebouwd dankzij de lokale gemeenschap. Hoe staan jullie tegenover de verkoop van een kerk aan een particulier om er winstgevende activiteiten uit te oefenen?

T: De rechterkant van het politieke spectrum hebben we al mee in dit verhaal. Ik denk dat dit een issue is die ook de linkerzijde niet onberoerd laat. Dat kwam ook heel duidelijk naar voren bij de discussie rond de Sint-Annakerk in Gent. Ik ben er dus van overtuigd dat dit een probleem is in onze samenleving die bij heel veel mensen

leeft. Een kerk gaan gebruiken voor dergelijke winstgevende activiteiten lijkt ons maar niets, maar je komt natuurlijk al gauw in enkele grijze zones terecht.

Kan je daarvan eens een voorbeeld geven?

T: Een kerk in Maastricht is een boekenhandel geworden. Boeken en cultuur zijn sereen en volksverheffend, maar ook winstgevend. Dus wat doe je daar dan mee? Dus in de eerste plaats is dat commerciële niet wat wij in gedachten hebben, maar het is vooral de sereniteit bewaren wat voor ons belangrijk is. De kathedraal in Antwerpen heeft bijvoorbeeld een heel grote shop. Ikzelf zit daar heel verveeld mee, evenals David.

D: We zien het algemeen kader dan ook niet per se als iets engs, maar gewoon nodig om die rode zones te mijden, zoals een supermarkt, discotheek of zwembad.

We willen dat er van onderuit ook druk kan worden gezet om ons christelijk erfgoed te bewaren en dat het niet enkel de bisschoppen moeten zijn die zich deze zaak moeten aantrekken.

Tanguy Sarens

In jullie filmpje laten jullie een heel divers publiek aan het woord. Ik vond dat eigenlijk heel mooi, omdat weinig mensen weten dat de kerk in Vlaanderen eigenlijk zeer divers is geworden. En hoe ziet de toekomstvisie van S.O.S. Kerk er dan concreet uit? Nu zijn jullie voornamelijk op Antwerpen gericht. Is het de bedoeling om jullie focus naar heel Vlaanderen te verleggen?

T: Voorlopig ligt de basis vooral in Antwerpen. Het is natuurlijk een lokale materie, maar ook een Vlaamse materie bij de minister van Samenleven Bart Somers en de minister van Erfgoed Matthias Diependaele. We hopen wel wat invloed te hebben op dat niveau. Het is natuurlijk niet zo dat wij nu al overal een werking willen hebben. We zijn een actiegroep die burgers en

verenigingen willen enthousiasmeren en wakker schudden. Bijvoorbeeld de parochiegroep uit Zonhoven had ons filmpje gedeeld. Dat is hetgeen wij willen bereiken met S.O.S Kerk. We willen dat er van onderuit ook druk kan worden gezet om ons christelijk erfgoed te bewaren en dat het niet enkel de bisschoppen moeten zijn die zich deze zaak moeten aantrekken.

Jullie zijn allebei ook lid van CD&V, toch de partij die dient op te komen voor het in stand houden van ons christelijk erfgoed. Het is ook de partij die lokaal het sterkste staat en de meeste burgemeesters telt. Is het voor jullie een optie om via de partij contact aan te boren met die vele lokale mandatarissen om jullie zaak te bepleiten?

D: We zijn allebei van Antwerpen en hebben vooral kennis over de Antwerpse cases. We willen echter wel een aanspreekpunt vormen voor die lokale en concrete cases in andere delen van Vlaanderen. We gaan dus niet per se met lokale afdelingen werken, maar we willen wel verschillende lokale cases zoveel mogelijk ondersteunen, bv. helpen in het krijgen van media-aandacht.

T: Wat ik wel nog wil toevoegen: S.O.S Kerk is een burgerinitiatief die niet gelieerd is aan één partij. Wij willen en hopen alle burgemeesters van de verschillende partijen voor ons project te winnen.

D: Zo zijn we voor ons filmpje ook echt op zoek gegaan naar een zo divers mogelijke groep, net om zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken.

Dan rest er mij jullie enkel nog zeer hartelijk te danken voor jullie tijd. Als CDS staan wij volmondig achter jullie burgerinitiatief en wij wensen jullie heel veel succes toe en hopen dat jullie jullie doelen kunnen bereiken.

Links: David Monjaerts, rechts: Tanguy Sarens

Megafoon.

Antwerpen.

Hoewel de pandemie onze werking ernstig vermindert heeft, hebben we ons alsnog kunnen aanpassen aan de nieuwe realiteit. Zo hebben we reeds een aantal onlineactiviteiten in ons agenda die verschillende maatschappelijke, economische en ethische vraagstukken behandelen waaronder een discussieavond over de samenwerking tussen de EU en Afrika en een lezing over de strategie van de EU om onze economie duurzamer te maken (Green Deal).

In deze moeilijke tijden is de waarde van sociale contacten niet te onderschatten. Met dit besef willen we ons dit jaar nog meer focussen op onze leden door meer clubavonden en discussieavonden te organiseren. Juist in zulke moeilijke tijden moeten wij als Christen Democratische Studenten onze verantwoordelijkheid nemen voor onze samenleving en onze naasten.

CDS Antwerpen

Gent.

Wat een mooi semester was dat zeg! Ondanks dat enkele van onze plannen in het water zijn gevallen, kijken we met het bestuur van Gent toch terug op een mooi semester. We hebben - met wat geluk - onze eerste clubavond toch fysiek kunnen laten doorgaan (volledig corona-proof weliswaar). Door één of andere wereldwijde pandemie die aan de gang is, zijn we jammer genoeg moeten overschakelen op online activiteiten, wat natuurlijk niet wil zeggen dat ze minder leuk waren!

Zo heeft CDS Gent een gezellige spelletjesavond georganiseerd, konden we dankzij de Quizfabriek quizen met een tof concept en hebben we onze stemmen gesmeerd tijdens een online zangavond. We zouden onszelf geen echte CDS'ers kunnen noemen zonder onze kennis uit te breiden tijdens de inhoudelijke activiteiten. Zo hebben we ons verdiept in de Amerikaanse presidentsverkiezingen en het mentaal welzijn van onze studenten tijdens de discussieavonden. We slaagden erin om een regering te vormen binnen een dag tijdens het rollenspel en bovenal hebben we meer geleerd

over Big Data in de politiek, dankzij Jackie Janssen. Een echte expert die de interesse van onze leden en sympathisanten heeft geprikkeld.

We hadden gehoopt om jullie mooie gezichten weer offline te kunnen bewonderen. Jammer genoeg zal dat er niet in zitten. Desondanks zal CDS Gent niet stilzitten. We hebben al een heleboel activiteiten in petto. Ik zal jullie nog in spanning moeten houden over onze exacte plannen. Het enige dat ik al kan meegeven is dat er interessante sprekers en thema's zullen passeren. Hou zeker onze Facebookpagina in de gaten om op de hoogte te blijven! Het belooft alleszins terug boeiend te worden.

We hopen opnieuw om jullie talrijk te mogen verwelkomen op al onze activiteiten! CDS Gent wenst jullie alvast een fijn semester toe, maar bovenal veel succes!

Tot snel!

CDS Gent

Hi folks!

Weer een nieuwe dialoog, dat vraagt voor een update vanuit CDS Leuven! Het is een speciaal jaar, dat moet ik je niet vertellen – tenzij je vanuit de verre toekomst leest, dan moet je weten dat er een wereldwijde pandemie aan de gang is en die limiteert onze mogelijkheden. Afgelopen semester brachten we grotendeels door in een strenge lockdown, maar dat hield leden niet tegen. Op dit moment hebben we zo'n 26 christendemocraten, waarvan 9 bestuursleden. Het duurde dus maar even om de kern terug op de kaart te plaatsen. CDS Leuven organiseerde vier debatavonden waarop standpunten werden ingenomen over: de abortuswetgeving, federale kieskring (2x) en kernenergie. We organiseerden ook drie boeiende lezingen. Bij ons te gast waren: minister Benjamin Dalle over christendemocratie, staatssecretaris Sammy Mahdi over asiel en migratie, en Jan Deschoolmeester en Jan Vandeputte over het kerndebat. We lieten ook van ons horen! Er werd afgelopen semester vijf gedachten neergeschreven, daarvan verschenen er twee in de pers (De Tijd en Knack).

CDS Leuven zit boordevol talent, dat merk je nu wel. Ook volgend semester gaan we ertegenaan. We begonnen met een gezellige online teambuilding. De bestuursleden hebben elkaar ook fysiek beter leren kennen – ja, coronaproof. Op de planning staan onze typische debatavonden, deze worden verzorgd door de politiek secretarissen. Onze eerste grote activiteit zal een panelgesprek zijn over de universaliteit van mensenrechten. Daarna komt politico-loog Bart Maddens om het te hebben over partijfinanciering. Vanaf dat de woorden 'de buitenbubbel vergroot' worden uitgesproken, dan organiseren we met alle plezier gezellige buitenactiviteiten. Heeft iemand kubb?

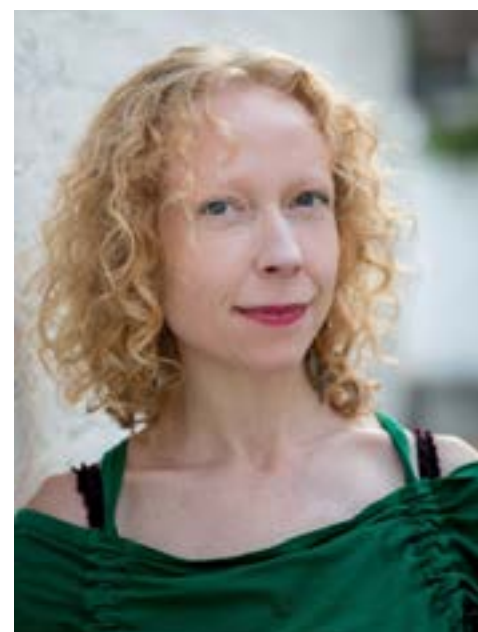
Ik ben de bestuursleden enorm dankbaar voor hun inzet. Merci Sander, Chelsea, Astrid, Alexandre, Tim, Quinten, Axel en Casper!

En u beste lezer,

Hopelijk tot op één van de CDS-activiteiten

Zoë, voorzitter CDS Leuven

Met dank aan enkele van onze sprekers.

Verkiezing Vlaamse Jeugdraad

Felix
Coens
Gent.

Eind 2020 was het weer tijd voor de verkiezingen van de Vlaamse Jeugdraad, het officiële adviesorgaan van de Vlaamse Regering voor jongeren. Die jeugdraad richt zich op alle domeinen die kinderen, jongeren en hun organisaties in Vlaanderen interesseren. De Vlaamse ministers moeten het advies van de Vlaamse Jeugdraad vragen telkens als zij beslissingen willen nemen die invloed hebben op kinderen en jongeren. Maar de Jeugdraad brengt ook op eigen initiatief advies uit, waarvoor de raad wordt ondersteund door onder andere De Ambassade vzw. De verkiezing van de jongerenadviseurs, die de helft van de Jeugdraad bevolken, is dus belangrijk. Na een stormpje op Twitter hierover, verduidelijk ik hieronder graag mijn kritiek op die verkiezing.

Hoe kan de Vlaamse Jeugdraad pretenderen voor de hele jeugd te spreken, als een deel van diezelfde jeugd het thema dat zij belangrijk vindt niet kan kiezen?

Felix Coens

De Vlaamse Jeugdraad bestaat uit 16 leden. 8 daarvan, de jeugdwerkadviseurs, worden gekozen door jeugdwerkorganisaties. De andere 8 leden, de jongerenadviseurs, worden dan weer gekozen door verkiezingen. Voor deze verkiezingen mogen alle jongeren van 12 tot en met 30 jaar stemmen.

Nu is er dit jaar echter iets speciaals aan deze formule, aangezien je als stemgerechtigde ook mag kiezen tussen vijf geselecteerde thema's: klimaat, gelijke kansen, mentale gezondheid, armoede en mobiliteit. Vijf thema's die ik als christendemocraat uiteraard belangrijk vind. Desondanks is het juist daar waar het schoentje wringt. Ik stel me namelijk vragen bij de selectie van die thema's.

Op de website van de Vlaamse Jeugdraad staat te lezen dat de keuze voor de geselecteerde thema's gebeurde op basis van een uitgebreide bevraging. Helaas zijn er toch wat problemen met die bevraging. Ten eerste is ze helemaal niet

representatief. De bevraging werd uitgevoerd door verschillende afnemers, ook wel 'Touristen' genoemd. Het rapport van de Touristen geeft aan dat representativiteit zelfs niet de bedoeling was. Niet iedereen heeft de kans gehad om zijn/haar thema door te geven. Daarnaast waren belangrijke thema's zoals economie, migratie en inburgering, kansen op de arbeidsmarkt ... gewoonweg geen optie bij deze bevraging.

Dat is jammer, want postelectoraal onderzoek wijst uit dat precies de partij die thema's als migratie claimt, in 2019 het populairst was bij jongeren. Die thema's leven in die leeftijdscategorie dus wel degelijk. De Vlaamse Jeugdraad laat op die manier dus de kans liggen om ook die jongeren te betrekken. Dat is problematisch, want zolang we als jongeren die thema's compleet negeren, zullen ze geclaimd worden door extreemrechts. Dan heven we niet verbaasd zijn dat sommige jongeren zich vertegenwoordigd voelen door extreemrechtse figuren zoals Dries Van Langenhove.

Mijn belangrijkste vraag is eigenlijk waarom dit gebeurd is. Waarom moesten de thema's op voorhand geselecteerd worden? Waarom waren er slechts 16 opties in het onderzoek van de Touristen? Hoe kan de Vlaamse Jeugdraad pretenderen voor de hele jeugd te spreken, als een deel van diezelfde jeugd het thema dat zij belangrijk vindt niet kan kiezen? In de loop van de verkiezing werd gelukkig alsnog een optie bij de thema's toegevoegd waar iedereen vrij iets kon ingeven, maar voor mij is dat eigenlijk too little, too late.

Ik hoop dat dit een signaal is naar de verkozen leden van de Vlaamse Jeugdraad. Bespreek elk thema, ook de thema's waarop jongeren niet konden stemmen. Het alternatief is dat deze verkiezingen eigenlijk schijnverkiezingen zijn om de op voorhand geselecteerde thema's meer 'draagvlak' te geven. Enkel met een open vizier en door het betrekken van alle jongeren, kan de Vlaamse Jeugdraad een echte spreekbuis worden voor jongeren.

Een gemengd kiesstelsel, het vaccin voor onze sputterende democratie

Quinten Jacobs,
Vincent-Jan Stulens
& Brecht Plessers
Leuven.

De nieuwe Vivaldiregering wil naar eigen zeggen werk maken van politieke vernieuwing, inclusief een eventuele hervorming van het kiesstelsel. De ballonnetjes die daarover worden opgelaten, lopen evenwel sterk uiteen. Joachim Coens lanceerde het idee van kleinere kieskringen, Koen Geens had het over vijf stemmen per kiezer en Bart De Wever toonde zich grote voorstander van het Angelsaksische kiessysteem, waarin sprake is van grote blokvorming. Ook buiten de politiek groeit de roep om politieke vernieuwing. De Paviagroep deed jaren geleden al een concreet voorstel omtrent een federale kieskring en recent lanceerde Christophe Convent in De Tijd een interessant voorstel waarin een functioneel tweekamerstelsel met een strikte afbakening tussen bevoegdheden van de Kamer en de Senaat, de synthese maakt van de voordelen van het evenredigheidsstelsel en van het meerderheidsstelsel.

Kern van het probleem is dat ons kiesstelsel met een structureel democratisch deficit kampt. Vlaamse kiezers kunnen namelijk niet voor (of 'tegen') Waalse partijen stemmen en vice versa.

Vincent-Jan Stulens

Als jonge politiek geëngageerde studenten gingen we met al deze input aan de slag en werkten we een voorstel tot hervorming van het kiesstelsel uit.

Allereerst is het belangrijk om aan te geven waarom zo'n hervorming nodig is. Kern van het probleem is dat ons kiesstelsel met een structureel democratisch deficit kampt. Vlaamse kiezers kunnen namelijk niet voor (of 'tegen') Waalse partijen stemmen en vice versa. Dat is problematisch omdat het daarom onmogelijk is voor de bevolking om de helft van de regering electoraal te belonen of af te straffen. Een politicus heeft dan ook geen enkele incentive om zijn/haar beleid uit te gaan leggen aan de andere kant van de taalgrens aangezien daar geen stemmen te rapen vallen. Gezond voor een democratie is dat niet.

Een gemengd kiesstelsel biedt een elegante doch fundamentele oplossing om dat democratisch tekort weg te werken en de stap te zetten richting een volwassen Belgisch federalisme. In zo'n stelsel heeft iedere kiezer twee stemmen: een lokale en een federale stem. Met de lokale stem worden 90 Kamerzetels verkozen, de federale stem verdeelt de 60 overige zetels. Die lokale stem wordt uitgebracht in kleine kieskringen, waarbij bijvoorbeeld de huidige provinciedistricten zouden kunnen worden gebruikt. Dat zou 14 lokale kieskringen creëren in Vlaanderen, wat betekent dat er per kieskring gemiddeld 4 zetels te verdelen zouden zijn (berekend op basis van het aantal stemgerechtigden). Die 4 zetels worden veroverd door de 4 kandidaten die simpelweg de meeste stemmen behalen in die lokale kieskring. De lijststem wordt hierbij afgeschaft, wat de macht van de partijvoorzitter danig terugdringt.

Zo'n lokale stem in kleinere kieskringen zorgt voor een sterke lokale verankering van het kiesstelsel. Dat heeft het voordeel dat burgers meer vat hebben op hun volksvertegenwoordigers en politiek zo – letterlijk – dichter bij de burger komt. Het kadert ook perfect in de geest van het regeerakkoord van de Vivaldiregering waarin men sterke lokale bestuurders meer wil betrekken bij het parlement. Studies wijzen namelijk uit dat mensen het meest vertrouwen hebben in hun lokale politici. Daarom is het nog zo gek niet om te geloven dat zo'n hervorming die vertrekt van onderuit voor een hernieuwd vertrouwen in de politiek zou kunnen zorgen.

Studies wijzen namelijk uit dat mensen het meest vertrouwen hebben in hun lokale politici. Daarom is het nog zo gek niet om te geloven dat zo'n hervorming die vertrekt van onderuit voor een hernieuwd vertrouwen in de politiek zou kunnen zorgen.

Brecht Plessers

Naast de lokale stem worden de overige 60 Kamerzetels verdeeld door de federale stem. De federale stem wordt uitgebracht in één grote federale kieskring over heel het grondgebied. Over een federale kieskring is al veel gezegd en geschreven, maar waar voor- en tegenstanders het over eens zijn, is dat het wel een oplossing is voor het structurele democratisch tekort waarmee ons kiesstelsel kampt. In ons voorstel worden er geen zetels voorbehouden aan de Nederlandstalige of Franstalige taalgroep, het is namelijk precies de bedoeling dat Belgische burgers over de taalgrenzen heen stemmen. Een dergelijke vergrendeling zou daarenboven een nieuw democratisch tekort creëren aangezien een Vlaming of Waal haar Kamerzetel dan zou moeten afstaan aan een collega aan de andere kant van de taalgrens met veel minder stemmen.

Dit systeem combineert dus een schaalverkleining met een schaalvergroting van de kieskringen. Het verenigt, net zoals het voorstel van Christophe Convent, de werkbaarheid van een meerderheidsstelsel (bij de lokale stem) met de proportionaliteit van het evenredigheidsstelsel (bij de federale stem). Daarnaast doorbreekt ons voorstel de participatie door de afschaffing van de lijststem en het systeem van opvolgers. Ten slotte durven we ook claimen dat ons voorstel tot een vlottere federale regeringsvorming zal leiden omdat er het voor zorgt want dat het argument van de Vlaamse of Waalse minderheid geen steek meer houdt. Vlaamse partijen kunnen namelijk net zo goed Waalse kiezers vertegenwoordigen en vice versa. Daarenbo-

Critici zullen ons verwijten dat zo'n gemengd stelsel te complex is. Een korte blik op het Duitse systeem bewijst echter dat zo'n systeem perfect gangbaar is.

Quinten Jacobs

ven zal het meerderheidsstelsel bij de lokale stem ervoor zorgen dat er in globo minder partijen zetelen in het parlement. En met hoe minder mensen in de keuken, hoe sneller de cake gebakken is.

Critici zullen ons verwijten dat zo'n gemengd stelsel te complex is. Een korte blik op het Duitse systeem bewijst echter dat zo'n systeem perfect gangbaar is. Bovendien vangen we 4 vliegen in één klap: het democratisch deficit wordt verholpen, het wantrouwen in de politiek aangepakt, de participatie teruggedrongen en de regeringsvormingen vergemakkelijkt. Ministers Verlinden en Clarinval zijn verantwoordelijk om die zaken aan te pakken. Misschien kan dit voorstel wel ter inspiratie dienen.

Koen Geens

**Met zijn achterban
wilde 'n prominent
en intelligent
staatsman,**

**gedreven
en doordacht,
daadkracht
nastreven,**

**in elk beleid,
dat hij jaren,
ervaren
had geleid.**

Amadeo C.

Het ware gelaat van Jezus

Ruben
Verkest
Gent.

Ik zie een blanke man van ongeveer dertig jaar oud. Hij heeft lange bruine haren en een bruine baard. Hij draagt een wit kledingstuk en heeft vijf wonden op zijn lichaam. Dit is de persoon die ik voor me zie, als er aan mij gevraagd wordt hoe Jezus eruit ziet. Een beeld dat de meeste mensen niet vreemd is, maar klopt dit wel? En vooral waarom beelden we Hem zo in? Deze tekst gaat niet over het al dan niet bestaan hebben van Jezus van Nazareth, noch over de vraag of Hij goddelijk of menselijk is. De focus ligt bij het uiterlijk en vooral hoe we hem voorstellen. Het beeld dat ik voor ogen heb, kan in twee delen opgedeeld worden en vervolgens deze verwoording ook. Ik focus me eerst op het uiterlijk van Jezus, in het tweede deel zal ik me toespitsen op de wonden.

Het profiel dat we hebben van Jezus van Nazareth, een blanke westerse man, houdt geen steek.

Ruben Verkest

Het profiel dat we hebben van Jezus van Nazareth, een blanke westerse man, houdt geen steek. Jezus leefde ongeveer 2000 jaar geleden in het Midden-Oosten, de Levant of specifiek Israël. Als we Jezus moeten voorstellen, moeten we dat doen als een inwoner van het Midden-Oosten. De mensen die daar 2000 jaar geleden leefden, zien er waarschijnlijk uit zoals de mensen die daar nu wonen en niet als een Europeaan. Jezus had naar alle waarschijnlijkheid een bruine huid en zwart haar. Maar waarom zien we Hem niet zo? Deze vraag kunnen we beantwoorden via de kunst en voor de laatste 70 jaar via films. Er bestaan tientallen films waarin Jezus voorkomt of waar Hij het hoofdpersonage is, zoals de bovenstaande foto's uit de films *The Last Temptation of Christ*, *Jesus of Nazareth*, *Son of God* of *Jesus*. En wie vertolkt er de rol van Jezus, een Europeaan of Ameri-

kaan, met andere woorden een westerse man. De acteurs zijn blanke mannen die het personage van Jezus vertolken met baard en lange haren, waarbij de kleur varieert tussen lichtbruin tot donkerbruin.

Maar kunnen we het de acteurs, regisseur en producenten kwalijk nemen? Zijn ze ook niet gewoon kinderen van de westerse samenleving? Waar bevindt zich de oorsprong van het verkeerde uiterlijk van Jezus? Op zich is er niemand die weet hoe de man eruit zag, want er zijn geen beeltenissen van Hem bewaard vanuit de periode waarin Jezus leefde. De beeltenissen die we hebben, en het zijn er gigantisch veel, komen voor het grootste deel uit de middeleeuwen en de vroegmoderne periode. Religie was hét kunstonderwerp zeker binnen de schilderkunst. De eerste niet-religieuze schilderijen komen tot stand bij de overgang van de 15de naar de 16de eeuw. Het zelfportret van Albrecht Dürer, waarbij velen toch denken dat Jezus afgebeeld is,

wordt door sommigen beschouwd als het eerste zelfportret en een van de eerste niet-religieuze werken. Als je de verschillende schilderijen naast elkaar plaatst, zal er u iets opvallen. Opnieuw bevat elke weergave van Jezus dezelfde elementen die ik in het begin opgenoemd heb. Het gaat over een blanke man, met lang haar en een baard. Meestal met een wit gewaad of lendendoek. Veel van deze schilderijen bevatten een scène die gekoppeld is aan de kruisdood van Jezus. Hij wordt aan het kruis genageld, Hij hangt aan het kruis of zoals bij Rubens wordt Jezus van het kruis gehaald. Zowel Jezus als de mensen die het lichaam van het kruis halen, horen meer thuis in West-Europa dan in het Midden-Oosten. Dit geldt zowel voor hun uiterlijk als voor hun klederdracht. Kunstenaars hadden de gewoonte om de gewoonte om de taferelen af te beelden op een manier die paste in de tijdgeest van toen. Men droeg de kleren zoals ze gedragen werden door de mensen in de tijd waarin het werk gemaakt werd. De stap om dan ook maar de personages een herkenbaar uiterlijk te geven is zeer klein.

Dit is zeker geen kritiek op Rubens of de andere schilders die Jezus een westers uiterlijk geven, ze zijn nu eenmaal kinderen van hun tijd. Zij geven ook maar weer wat ze bij anderen zien. Bij

het bekijken van de kruisafneming van Pieter Paul Rubens vallen zeker de wonden op. Het bloed druipt nog uit de wonden. Jezus wordt volgens de overleveringen aan het kruis genageld en op het einde met een lans doorboord. Hij wordt letterlijk aan handen en voeten genageld aan het kruis. De vraag is vervolgens waar

de nagels juist zaten. Deze vraag heeft minder te maken met het uiterlijk van Jezus maar met een getrouwe weergave van feiten. Zowel bij Rubens in het begin van de 17de eeuw, als bij Carl Bloch in de 19de eeuw, maar net zo bij honderden schilders doorheen de geschiedenis worden de nagels weergegeven in het midden van de handen en de voeten. Deze voeten worden soms bovenop elkaar geplaatst of naast elkaar. De plaats van de nagels vormt problemen. Daarbij moet wel vermeld worden dat er zeer weinig archeologische bronnen zijn omtrent kruisigingen, wel weten we dat de Romeinen deze vorm van doodstraf toepasten. Hierbij is het voorbeeld van Jezus en de twee misdadigers op de berg Galgotha de bekendste, maar ook de slavenleider Spartacus zou zijn einde vinden aan het kruis.

Het doel van een kruisiging was dat de veroordeelde lang zou afzien, soms zelfs dagen. De veroordeelde, die vaak vooraf al toegetakeld was, werd aan het kruis bevestigd met de handen boven het hoofd. Als het kruis recht werd gezet, werd het volledige lichaam gedragen door de armen wat ademen bemoeilijkt. Om te kunnen ademen en niet aan een verstikkingsdood te sterven, moest de veroordeelde zich opduwen door zijn benen te strekken. De plaats van de nagels is vervolgens cruciaal. Als het gewicht van het lichaam op de handen komt en de nagel zit midden in dat hand, tussen de middenhandsbeentjes, dan scheuren de spieren en huid en glijdt de nagel weg tussen de vingers. Dit gebeurt niet als men de nagel in de pols slaat. Waarschijnlijk komt de foute plaats door een vertaalfout, een van de meerdere, in de Bijbel. Ook de voeten in de schilderkunst zorgen voor problemen. De persoon aan het kruis moest op zijn voeten kunnen steunen en zijn benen kunnen strekken. Als je verschillende schilderijen bekijkt, valt het op dat ook de schilders in de problemen komen. Als je de nagel door het midden van de voet slaat, dan moet de voetzool tegen het kruis gedrukt worden. Veel speelruimte is er dan niet om jezelf op te drukken. Schilders probeerden dit op te lossen door vaak een extra blokje hout toe te voegen als steun. Zoals ik gezegd heb zijn er heel weinig archeologische bronnen over kruisigingen. In 1968 werd in Israël bij een opgraving een hiel-

botje van een man gevonden met daardoor een nagel van ongeveer 18cm. Aan de nagel gingen nog stukjes hout afkomstig van een kruis. Deze vondst zorgde ervoor dat het beeld van een kruisiging dramatisch veranderde. De nagel werd niet in het midden van de voet geslagen maar door het gewricht, net zoals bij de hand. Hoewel deze vondst grote invloed heeft gehad op de academische wereld, zien we dit jammer genoeg niet in de kunst. De enkel met de nagel komt onder andere terug in de film "The Case for Christ" aan. Een film gebaseerd op een boek en het onderzoek van de Amerikaanse journalist Lee Strobel.

Het ware gelaat van Jezus zullen we nooit kennen. Dat neemt niet weg dat we om de oren geslagen worden met beeltenissen van de man.

Ruben Verkest

Het ware gelaat van Jezus zullen we nooit kennen. Dat neemt niet weg dat we om de oren geslagen worden met beeltenissen van de man. Iedereen kan een beeld schetsen van de man die ongeveer tweeduizend jaar geleden geleefd heeft en gestorven is aan een kruis in Jeruzalem. Weliswaar gaat het om een gekleurd beeld. Het beeld dat we voor ogen hebben is ingekleurd door de vele films en de nog talrijke kunstwerken die Jezus Christus afbeelden. Al deze opmerkingen en kanttekeningen nemen niets weg van het belang dat Jezus gehad heeft voor veel mensen en nog steeds heeft voor de ongeveer 2,2 miljard christenen vandaag op de wereld. Wel is het belangrijk dat mensen er zich van bewust zijn dat hoe ze hem zien waarschijnlijk niet historisch correct is.

Diversiteit is geen charity, het is reality

Chelsea
Nshuti
Leuven.

Hoe divers is onze samenleving eigenlijk? Het antwoord op die vraag is vrij simpel, we leven in een zeer diverse samenleving. In België alleen al heeft 1 op de 10 inwoners buitenlandse roots. Toch blijft één vraag me begeistere. Hoe komt het dat we Aïsha, Patrice, Bénice en Mohammed dagelijks op straat tegenkomen (en hopelijk ook vriendelijk groeten), maar we ze tezelfdertijd zelden in de media zien?

Black Lives Matter, de dekolonisatie van Congo... Ja, dan worden de media overspoeld met verschillende afkomsten, een betere benadering van de samenleving zegt men dan. We zien daarentegen bijna nooit donkere gezichten als het gaat over economie, onderwijs, cultuur... Hoe vaak wordt er naar de expertise van allochtone professoren gevraagd als het over die alledaagse onderwerpen gaat? Zo keerde Dailila Hermans de VRT vorig jaar nog de rug toe omdat niemand haar daar au sérieux nam. (DS 21/10/2019).

De media hebben vaak de neiging om mensen met een andere afkomst enkel een zitje aan de debattafel te geven als het hun goed uitkomt, met andere woorden, wanneer het onderwerp geënt is op die specifieke bevolkingsgroep. Inclusief denken zou geen marketingstunt mogen zijn. De inbreng van allochtonen zou de media juist enorm verrijken. Er zijn zo veel intelligente, getalenteerde allochtonen. Toch krijgen ze de kans niet om dat aan de rest van het land te laten zien. Het wordt tijd dat media hun ook wat vaker de hand reikt.

De media spelen een grote rol in de perceptie van de multiculturele samenleving, zowel bij mensen zonder als met migratieachtergrond. De flagrante ondervetegenwoordiging van die laatste bevolkingsgroep gaat vaak ook gepaard met negatieve berichtgeving. Een voorbeeld: "Eerste echte vaccin komt van migrantenzoon" (DM 10/11). Is het gebrek aan informatie? Is het hypocrisie? Er staat vast en zeker niet 'De heer X, zoon van een migrant' op zijn identiteitskaart, dus laten we stoppen met het denken in hokjes. Deman heeft ook een naam, zijn naam is Uğur Şahin.

De inbreng van allochtonen zou de media juist enorm verrijken. Er zijn zo veel intelligente, getalenteerde allochtonen. Toch krijgen ze de kans niet om dat aan de rest van het land te laten zien. Het wordt tijd dat media hun ook wat vaker de hand reikt.

Chelsea Nshuti

Allochtonen hebben nood aan voorbeelden. Mediafiguren waaraan ze zich kunnen spiegelen en optrekken. Zo mag de afkomst van Mohammeds ouders evenals Aïsha's geboorteplaats geen rol spelen in het al dan niet vertegenwoordigd worden in deze samenleving. Het is niet genoeg om mensen met een andere huidskleur te tolereren. Diversiteit is geen charity, diversiteit is reality. En de realiteit is dat minderheden zich ook vertegenwoordigd moeten voelen in om het even welk segment van de maatschappij.

“David Attenborough: A life on our planet”: een review.

**Eveline
Schelkens**
Gent.

Onze aarde, de blauwe planeet. De wereld die wij thuis noemen wordt veelal gekenmerkt door haar grote oppervlaktes water. Dit als enige karakteristiek benoemen zou echter een oppervlakkige bewering zijn. En net zoals bij vele andere zaken zien we, wanneer we voorbij het oppervlakkige kijken, een wonderbaarlijk beeld. Voor onze thuis is dit een wonderlijke wereld vol diversiteit. Biotopen gevuld met wezens van allerlei verschillende rijken, het kan wel eens op een sprookje gaan lijken. Er bevindt zich een schat zoals geen ander op onze planeet, een schat aan biodiversiteit: van roze flamingo's en reusachtige walvissen tot bomen zo hoog als wolkenkrabbers.

Hieruit blijkt dat we onlosmakelijk verbonden zijn aan de soorten om ons heen.

Eveline Schelkens

In de laatste documentaire van David Attenborough zien we zijn reis doorheen deze wonderen der natuur terwijl hij ze door de jaren heen verkent en ontdekt. Hij is een van de eersten die ze terug meebracht naar de zogenaamde “beschaafde wereld” en dit zonder deze wonderen te verstoren. We zien samen met hem wonderbaarlijke jungles, magische open prairies en met leven gevulde rivieren. Maar dit is niet alles, we zien doorheen zijn vele jaren nog een ander fenomeen. We zien het stille verloop van een nieuwe massa-extinctie. Een ramp die heel de wereld treft, volledige continenten voor eeuwig hervormt en deze keer is de natuur niet de boosdoener.

In zijn getuigenis toont David Attenborough de staat van onze planeet zonder er doekjes om te winden: we zijn niet goed bezig. De voorbije 50 jaar is onze populatie gestegen van 400 miljoen naar 7,8 miljard mensen. Dit is niet zonder gevolgen. Onze oceanen geraken leeggevisd. De oerbossen worden genadeloos geveld. De helft van alle vruchtbare grond op aarde is nu landbouwgrond.

In 70 jaar tijd is 90% van de grote vissen uit de zee verdwenen. Hierdoor is het ecosysteem verstoord. De nutriënten die deze vissen opnemen en weer uitscheiden, worden niet langer gecirculeerd, waardoor voedingsstoffen verloren gaan en hotspots van leven in de oceaan verdwijnen. Hierdoor keldert de vispopulatie, maar dit heeft nog een onvoorzien gevolg: hoe diverser de oceaan, hoe meer CO₂ deze kan opslaan. Door het verlies aan diversiteit verliezen we ook dit noodzakelijk fenomeen. Hieruit blijkt dat we onlosmakelijk verbonden zijn aan de soorten om ons heen.

Als er niets gebeurt zal het regenwoud volledig gekapt worden en een savanne worden. Dit zou de globale watercyclus veranderen. De polen zullen in de zomer verdwijnen waardoor minder zonlicht gereflecteerd wordt en de aarde verder opwarmt. Tegen 2040 zal methaan uit de permafrost ontsnappen. Dit is een broeikasgas dat 40x potenter is dan CO₂. Dit betekent dat methaan een grotere capaciteit heeft om warmte op te slaan. De klimaatverandering zal dan weer geaccelereerd worden. Wanneer we het kantelpunt voorbij zijn, volgt de ene acceleratie de andere op en is er niets meer wat we als mens kunnen doen.

Het is nog niet verloren, maar de aarde kan onze grote populatie niet ondersteunen tenzij we onze levenswijze drastisch aanpassen.

Eveline Schelkens

In de natuur kan elke diersoort maar een maximumaantal dieren bereiken volgens de aanwezige resources. Bij de mens is dat maximum verdwenen. In geïndustrialiseerde landen blijft de populatie stijgen doordat we steeds ouder worden, ook al daalt het geboorteaantal. Dit fenomeen zal in de nabije toekomst stabiliseren

Het is nog niet verloren, maar de aarde kan onze grote populatie niet ondersteunen tenzij we onze levenswijze drastisch aanpassen. Om voldoende eten te hebben is het belangrijk om de visvangst te reguleren. De VN wil van de internationale wateren een zeereservaat maken, een plaats waar de vissen veilig kunnen groeien. Hierdoor zal er na verloop van tijd meer vis te vinden zijn in de zones waar wel gevestigd mag worden.

Door gebruik te maken van hangende tuinen en serrebouw nemen landbouwgewassen minder plaats, verbruiken ze minder water en minder pesticiden. Dit geldt natuurlijk niet voor verwarmde serres. Verder biedt de zee een gigantische capaciteit voor landbouw. Hier kunnen vissen, zeewier, ... gekweekt worden zonder de natuur verder te verstoren. We moeten onze vleesconsumptie verminderen. Nu neemt het kweken van slachtvee twee derde van onze landbouwgrond in en dit is niet langer mogelijk.

We moeten een halt toeroepen aan de ontbossing en aan herbebossing beginnen. Proefprojecten zoals in Nieuw-Guinea tonen aan dat dit zelfs op korte termijn grote effecten heeft op de biodiversiteit. Dit alles gaat niet over onze planeet redden, maar over onszelf redden. Ook zonder ons zal de natuurlijke wereld heropleven. Het is aan ons om ervoor te zorgen dat dit een wereld wordt waar wij nog deel van uitmaken.

Een 'efficiënte' overheid, wat wordt daar eigenlijk mee bedoeld?

Quinten
Jacobs &
Victor
Wouters
Leuven.

De afgelopen dagen dook het in het debat over de volgende staatshervorming de term 'efficiëntie' weer regelmatig op. Egbert Lachaert (Open VLD) zette eind vorig jaar de toon met de uitspraak dat efficiëntie de enige basis mag zijn voor de volgende staatshervorming, partijgenoot Christian Leysen sloeg vorige week in een opiniestuk nog eens op dezelfde nagel en ook staatssecretaris Sammy Mahdi (CD&V) benadrukte in een interview dit weekend dat «efficiëntie de norm moet worden». Het spreekt voor zich dat dat narratief heel goed klinkt: welke burger wil geen goedkope maar doeltreffende overheid? Geen enkele politicus zal pleiten voor een inefficiënte overheid, net zoals niemand pleit voor onrechtvaardige belastingen of slecht bestuur. De vraag waar vervolgens gemakkelijk omheen gedanst wordt, is natuurlijk wat er bedoeld wordt met een efficiënte overheid.

Zo zullen Vlaamsgezinde politici argumenteren dat een regionalisering van bepaalde bevoegdheden beleid op maat mogelijk maakt. Als een overheid dicht bij de burger staat, kan het efficiënter een bepaalde maatregel nemen om te remediëren aan het probleem. De deelstaat hoeft namelijk geen compromis te zoeken met de politieke leiders van het andere landsdeel. Daarnaast kan een regionalisering voor een inhoudelijke deblokking van een bepaalde bevoegdheid zorgen. Zo was er jarenlang geen compromis mogelijk binnen de federale regering over de broodnodige hervorming van de kinderbijslag. Door de regionalisering ervan bij de zesde staatshervorming konden de deelstaten elk hun hervorming doorvormen. Het uitblijven van zo'n ingrijpende herziening verspilde veel geld,

“

Door de regionalisering ervan bij de zesde staatshervorming konden de deelstaten elk hun hervorming doorvormen. Het uitblijven van zo'n ingrijpende herziening verspilde veel geld, tijd en energie die een efficiënt federaal beleid onmogelijk maakten.

Quinten Jacobs

tijd en energie die een efficiënt federaal beleid onmogelijk maakten. Bevoegdheden waarin de socio-economische en socio-culturele beleidsvoorkeuren sterk uiteenlopen, kunnen daarom best overgeheveld worden naar de deelstaten.

Ten slotte zou een regionalisering van bevoegdheden ook voor gezonde concurrentie kunnen zorgen tussen de verschillende overheden. Deelstaten kunnen elkaar inspireren en de best practices van elkaar gebruiken. Zoals Egbert Lachaert als liberaal wel zal weten, zorgt die concurrentie voor meer efficiëntie.

Toch wordt het efficiëntieargument ook gebruikt door Belgicisten die liever een aantal bevoegdheden zouden herfederaliseren. Zij stellen dat een beleid over een groter gebied (België) schaalvoordelen heeft ten opzichte van beleid over een kleiner gebied (Vlaanderen). Daarnaast halen ze aan dat die overdracht van be-

voegdheden naar de deelstaten een complex kluwen aan administratieve en politieke instituties met zich meebrengt die de staatsstructuur duur, onzichtbaar en, jawel, inefficiënt maken. Bovendien kan de concurrentie tussen deelstaten ook als ongezonde motor van inefficiëntie ervaren worden: grotere fiscale autonomie mag geen race to the bottom met zich meebrengen die er voor zorgt dat deelstaten hun sociale voorzieningen afbouwen om toch maar het meest ondernemingsvriendelijk te zijn.

In theorie zouden we alle elementen die de efficiëntie van een regionalisering bepalen deelbevoegdheid per deelbevoegdheid kunnen proberen uitwerken en afwegen tegen elkaar. Deze pogingen zullen echter altijd falen aangezien de precieze impact van alle parameters op voorhand niet gekend is. Het is niet voor niets zo dat alle federale staten een eigen evenwicht zoeken tussen de bevoegdheden van de centrale overheid en die van de deelstaten. Dé objectief beste federale staat bestaat niet en het is dui-

Efficiëntie als enige criterium voor een volgende staatshervorming is een totale fictie. Een performantere en rechtvaardigere staatsstructuur kan een doel zijn dat perfect legitiem is om na te streven.

Victor Wouters

delijk dat er meer dan één optie is om de heilige graal van een performantere staatsstructuur te bereiken.

Efficiëntie als enige criterium voor een volgende staatshervorming is een totale fictie. Een performantere en rechtvaardigere staatsstructuur kan een doel zijn dat perfect legitiem is om na te streven. Het kan een parameter zijn die prominent aanwezig is in de denkoefening. Maar ook een 'efficiëntere staat', zoals menig politicus bepleit dezer dagen, zal een gevolg zijn van ideologische keuzes. Er bestaat namelijk niet zoiets als een objectieve staatshervorming die volledig rationeel op pure efficiëntie gericht is.

De essentie van het debat over hoe we onze staat wensen in te richten is namelijk ideologisch. De manier waarop men iets efficiënter maakt, is onlosmakelijk verbonden met de vraag met welke gemeenschap men zich identificeert. Efficiëntie is een hol begrip waar iedereen graag zijn eigen invulling aan geeft en dat handig de politieke keuzes achter een staatshervorming wegpoetst. Daarom hoort het efficiëntieargument thuis in het rijtje politieke containerbegrippen die doen alsof ze apolitek en louter een kwestie van gezond verstand zijn, genre 'goed bestuur' en 'rechtvaardige belastingen'.

Het debat over de staatshervorming wordt pas echt interessant als diezelfde politici een invulling geven aan hun 'efficiënte overheid'. Dat antwoord zal ideologische keuzes blootleggen die de essentie van dit debat uitmaken. Zolang ze echter blijven schermen met holle begrippen zullen hun ballonnetjes over de volgende staatshervorming dezelfde eigenschap hebben als een heldere sterrenhemel: je ziet er in wat je er wil in zien.

Wie kan je bereiken?

**CDS Nationaal
Raad Van bestuur**
Info@cdsnationaal.be

**Jonah Penninck
Nationaal voorzitter**
voorzitter@cdsnationaal.be

**Quinten Jacobs
Hoofredacteur Dialoog**
dialoog@cdsnationaal.be

**Jessica Van de Moortel
Coördinator geschiedenisproject**
geschiedenis@cdsnationaal.be

**Artak Poghosyan
Voorzitter CDS Antwerpen**
antwerpen@cdsnationaal.be

**Jessica Van de Moortel
Voorzitter CDS Gent**
cdsgent@cdsnationaal.be

**Zoë Debbaut
Voorzitter CDS Leuven**
cdsleuven@outlook.com

**Wij zijn
niet alleen
voor onszelf
geboren.**

**Non nobis
solum nati
sumus.**